

Motion till riksdagen 2013/14:Sf21

**av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (V)
med anledning av prop. 2013/14:138**

Vissa socialförsäkringsfrågor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om att göra det möjligt att ta ut ränta för sjukersättning som återbetalas om det upprättas en avbetalningsplan eller beviljas anstånd.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att debitera ränta i båda riktningarna för utbetalda socialförsäkringsförmåner.

Regeringens förslag

I proposition 2013/14:138 Vissa socialförsäkringsfrågor föreslår regeringen att det ska ges utökade möjligheter att ta ut ränta vid återbetalning av sjukersättning när försäkringstagaren har fått en avbetalningsplan eller beviljats anstånd med betalningen. Regeringen föreslår också förenklad anmälningskyldighet för bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd.

Vänsterpartiets ställningstagande

De nuvarande reglerna för ränta och dröjsmålsränta inom socialförsäkringen infördes 2007. Dessa regler innebär att ränta och dröjsmålsränta vid återbetalning av sjukersättning endast kan tas ut om den försäkrade har lämnat oriktiga uppgifter, underlåtit att uppfylla uppgifts- eller anmälningskyldighet eller i de fall den försäkrade insett eller skäligen borde ha insett att felaktiga belopp har betalats ut.

Nu vill högerregeringen att även de som fullgjort sin uppgifts- och anmälningskyldighet ska betala ränta om de har fått en avbetalningsplan eller beviljats anstånd med betalningen. Vänsterpartiet avvisar regeringens förslag.

Fel! Okänt namn på

Vi menar att de regler som föreslås slår mot ekonomiskt utsatta personer med mycket små marginaler och som med regeringens förslag riskerar att få en ytterligare försvårad ekonomisk situation.

Ett övergripande syfte med de nya räntereglerna när de infördes var, enligt regeringen, att öka incitamentet till återbetalning. Om det verkligen fungerar och ökar inbetalningarna presenteras det inga belägg för. Det handlar dessutom om ett mycket litet antal människor som över huvud taget får beslut om återbetalning av slutlig sjukersättning. Enligt uppgifter från Försäkringskassan, som det hänvisas till i propositionen, handlar det om endast 2 000 personer, och av dem är det ett okänt antal som har en avbetalningsplan eller har fått anstånd med betalningen och som regeringen nu vill ska betala ränta.

Vänsterpartiet vill understryka att det inte finns någonting som stöder att socialförsäkringsförmåner som visat sig vara felaktigt utbetalda inte ska återbetalas. Att detta sker är tvärtom mycket viktigt för att upprätthålla systemens legitimitet och hållbarhet. Det är viktigt att rätt ersättning betalas ut, både vad avser beslutad nivå och ärendeslag, och det kan därför anses motiverat att ränta i vissa avseenden debiteras för fordringar som gäller återkrav. Personer som har gjort rätt enligt reglerna om anmälnings- och uppgiftsskyldighet och som har följt reglerna när de har ansökt om anstånd eller hjälp med en avbetalningsplan ska inte bestraffas.

Mot bakgrund av det som anförts ovan bör riksdagen därför avslå regeringens förslag om att göra det möjligt att ta ut ränta för sjukersättning som återbetalas om det upprättas en avbetalningsplan eller beviljas anstånd. Detta bör riksdagen besluta.

Vänsterpartiet menar vidare att samma krav bör ställas i fråga om statens ansvar för riktigheten i utbetalning av socialförsäkringsförmåner som i fråga om individen. Vi anser därmed också att den enskilde bör kunna skyddas av motsvarande rätt till ränta vid underlåtenhet att utbetala en förmån som enligt regeringens förslag ska gälla för Försäkringskassan. Först när denna ömsesidighet går att åstadkomma anser vi det lämpligt att införa regler om ränta i samband med återkrav. Därför bör förutsättningarna för att debitera ränta i båda riktningarna för utbetalningar från socialförsäkringsförmåner utredas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 31 mars 2014

Wiwi-Anne Johansson (V)

Ulla Andersson (V)

Ali Esbati (V)

Jacob Johnson (V)

Rossana Dinamarca (V)

Christina Høj Larsen (V)